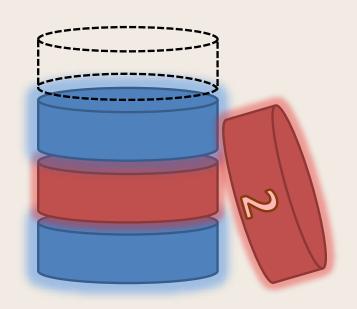
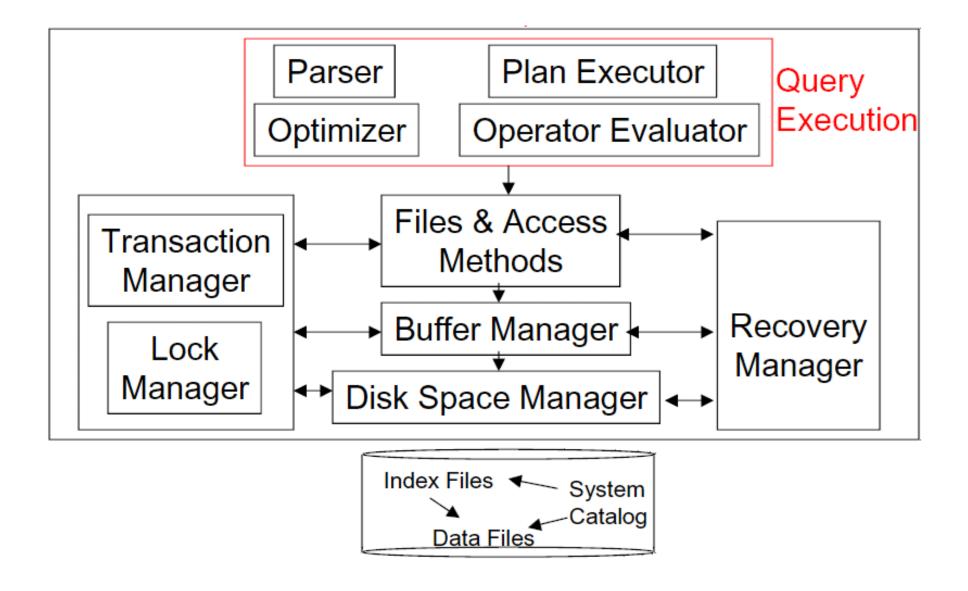
Sisteme de Gestiune a Bazelor de Date

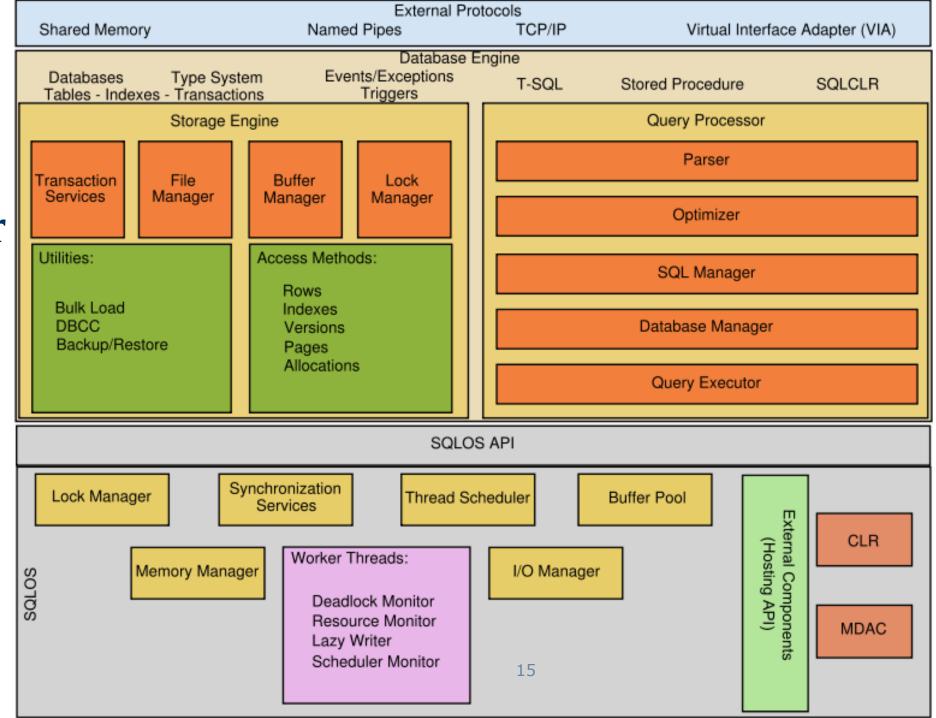
Conținut curs

- Gestiunea tranzacțiilor
- Controlul concurenței
- Recuperarea datelor
- Sortare externă
- Evaluarea operatorilor relaţionali
- Optimizarea interogărilor
- Baze de date distribuite / paralele
- Securitate

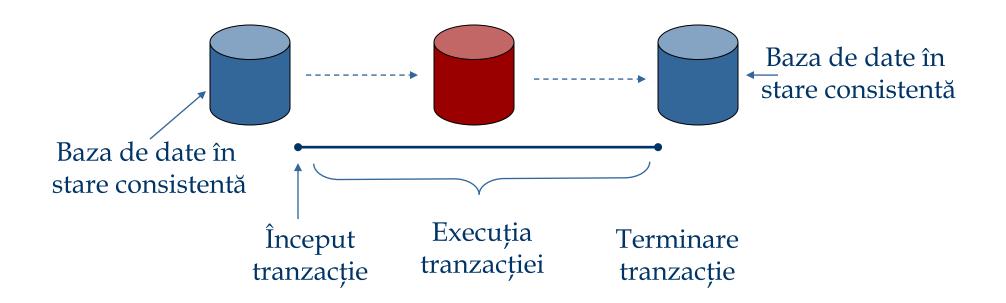
Structura unui SGBD

Structura MS SQL Server

Tranzacții

Tranzacții (cont.)

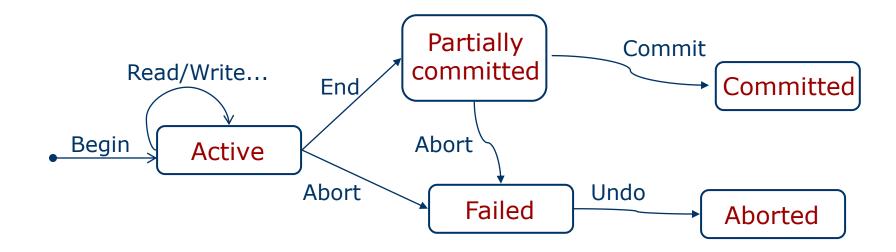
- Execuția concurentă este esențială pentru performanța unui SGBD
 - Deoarece harddisk-ul este accesat frecvent, iar accesul este relativ lent, este preferabil ca CPU-ul să fie "ocupat" cu alte task-uri executate concurent.

SGBD-ul "vede" un program ce interacționează cu baza de date ca o secvență de operații de citire şi scriere.

- Begin transaction
- Read
- Write
- End transaction
- Commit transaction
- Abort transaction
- Undo
- Redo

Stările tranzacțiilor

- Active: tranzacția este în execuție
- Partially Committed: tranzacția urmează să se finalizeze
- Committed: terminare cu succes
- Failed: execuția normală a tranzacției nu mai poate continua
- Aborted: terminare cu *roll back*

Concurența într-un SGBD

- Un utilizator transmite unui SGBD mai multe tranzacții spre execuție:
 - Concurența este implimentată de SGBD prin intercalarea operațiilor mai multor tranzacții (citiri/modificări ale obiectelor bazei de date)
 - Fiecare tranzacție trebuie să lase baza de date într-o stare consistentă
 - Constrângeri de integritate (intră in responsabilitatea SGBD).
 - SGBD nu "ințelege" semantica datelor (responsabilitatea programatorului).
- Probleme: Efectul intercalării tranzacțiilor și blocări.

Proprietățile tranzacțiilor - ACID

- Atomicitate (totul sau nimic)
- Consistență (garantare constrângeri de integritate)

■ Izolare (concurența este invizibilă → serializabilitate)

■ Durabilitate (acțiunile tranzacțiilor executate persistă)

Atomicitate

- O tranzacție se poate termina cu succes, după execuția tuturor acțiunilor sale, sau poate eşua (uneori forțat de SGBD) după execuția anumitor acțiuni.
- Utilizatorii (programatorii) pot privi o tranzacție ca o operație indivizibilă.
 - SGBD salvează in *loguri* toate acțiunile unei tranzacții pentru a le putea anula la nevoie.
- Acțiunea prin care se asigură atomicitatea tranzacțiilor la apariția unor erori poartă numele de recuperarea datelor (*crash recovery*)

Consistență

- O tranzacție executată *singură* pe o bază de date consistentă, lasă baza de date într-o stare consistentă.
- Tranzacțiile păstreză constrângerile de integritate ale bazelor de date.
- Tranzacțiile sunt programe *corecte*

Izolare

- Dacă mai multe tranzacții sunt executate concurent, rezultatul trebuie sa fie identic cu una dintre execuțiile seriale a acestora (indiferent de ordine) serializabilitate.
- O tranzacție nu poate partaja modificările operate până nu este finalizată
 - Condiție necesară pentru evitarea eșecurilor in cascadă.

Durabilitate

Odată o tranzacție finalizată, sistemul trebuie să garanteze că rezultatul operațiilor acesteia nu se vor pierde, chiar si la apariția unor erori sau blocări ulterioare.

Recuperarea datelor

Exemplu

T1: BEGIN A=A+100, B=B-100 END

T2: BEGIN A=1.06*A, B=1.06*B END

- Prima tranzacție transferă 100€ din contul B în contul A.
- Cea de-a doua tranzacție adaugă o dobandă de 6% sumelor din ambele conturi.

Exemplu

O posibilă intercalare a operațiilor (*plan*):

T1: A=A+100, B=B-100

T2: A=1.06*A, B=1.06*B

O a doua variantă:

T1: A=A+100, B=B-100

T2: A=1.06*A, B=1.06*B

Cum "vede" SGBD al doilea plan:

T1: R(A), W(A), R(B), W(B)

T2: R(A), W(A), R(B), W(B)

Anomalii ale execuției concurente

■ *Reading Uncommitted Data* (conflict WR, "dirty reads"):

```
T1: R(A), W(A), R(B), W(B), A
T2: R(A), W(A), C
```

■ *Unrepeatable Reads* (conflict RW):

```
T1: R(A), R(A), W(A), C
T2: R(A), W(A), C
```

■ Overwriting Uncommitted Data (Conflict WW, "blind writes"):

```
T1: W(A), W(B), C
T2: W(A), W(B), C
```

